

برنامه ریزی منسجم جهت دست یابی به سیستم حمل و نقل در راستای رفع مشکلات تردد معلولین وجانبازان در شهرها

سعید جعفری نامور - دانشجوی رشته کارشناسی عمران - دانشگاه آزاد اسلامی واحد شبستر
سیده مهسا سیادتفر - دانشجوی رشته کارشناسی معماری - دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز
تلفن همراہ: ۰۹۱۴۴۱۱۱۸۶۸ - فاکس: ۰۴۷۱۲۲۲۴۹۲۷ - E.mail:saiednamvar@gmail.com

چکیده

در حال حاضر تعداد معلولین در جهان، یک درصد از کل جمعیت را به خود اختصاص داده اند. بدلیل چنین روندی مسائل عدیده ای در حل مشکلات عمومی معلولین به عنوان یک قشر قابل توجه محسوس می باشد، زیرا به تناسب رشد جمعیت، معلولیتها نیز در ابعاد مختلف رشد داشته است. از طرفی مشکلات ناشی از نواقص و کمبودهای سیستم حمل و نقل شهری به صورت ترا فیک نامطلوب با عوارض ناخوش آیند و مضر جلوه گر می شود.

هرشهروندی در زندگی روزمره خویش به نوعی با این مشکل مواجه است، معلولین که به عللی دچار ناتوانی یا کم توانی جسمی و یا ذهنی شده اند، در مقایسه با افراد سالم با مشکلات بیشتری در این رابطه مواجه می باشند. در برنامه ریزی حمل و نقل، یکی از عواملی که مورد ملاحظه قرار می گیرد، مسائل و نیازهای معلولین می باشد. زیرا، یک نفر معلول نیز حق دارد، همانند سایر افراد جامعه، از تسهیلات آموزشی، درمانی، فرهنگی و غیره بهره مند شود. نا بسامان بودن فضای کالبد شهر و عدم انطباق آن با نیازها و خواسته های این گروه باعث منزوی شدن آنها می شود که در بلند مدت خسارتهای اجتماعی و اقتصادی عظیمی وارد می سازد. فراهم آوردن وسایل رفت و آمد معلولین از جمله وسایلی است که نه تنها مسئولین و مریبان توانبخشی، بلکه مسئولین و طراحان، کارخانه داران و سازندگان و حتی قانونگذاران نیز باید آن را در نظر داشته باشند. لذا در این مقاله ضمن معرفی احتیاجهای خاص معلولین و مشکلات جابجایی آنها، راهکارهایی برای بهبود وضع حمل و نقل معلولین در شهر ارائه خواهد شد.

کلمات کلیدی: برنامه ریزی - حمل و نقل - مشکلات - معلولین - شهر

۱-مقدمه

آمار و ارقام موجود نشان می دهد که جمعیت جهان در حال حاضر معادل ۷ میلیارد نفر می باشد و بر همین اساس، یک درصد از این جمعیت را به نوعی معلولین تشکیل می دهند. بدلیل چنین روندی مسائل عدیده ای در حل مشکلات عمومی معلولین به عنوان یک قشر قابل توجه محسوس می باشد، زیرا به تناسب رشد جمعیت، معلولیتها نیز در ابعاد مختلف رشد داشته است. از طرفی مشکلات ناشی از نواقص و کمبودهای سیستم حمل و نقل شهری به صورت ترافیک نامطلوب، با عوارض ناخوش آیند و مضر جلوه